

Temat zajęć: Jak powstaje las? – Las od nowa (warsztaty w Szkółce Leśnej)

1. Cele i zadania

Wiadomości:

Uczeń wie:

- co to jest szkółka leśna,
- zna podstawowe gatunki drzew leśnych,
- jakie prace leśne wykonuje się na szkółce leśnej,
- na czym polega praca leśnika.

Umiejętności:

Uczeń potrafi:

- rozpoznać sadzonki podstawowych gatunków lasotwórczych,
- wymienić poszczególne etapy uzyskania z nasionka – sadzonki,
- obserwować otoczenie i dostrzegać ślady działalności leśnika w terenie,
- określić rolę leśnika w poszczególnych fazach rozwoju drzewa.

Postawy:

- ciekawość poznawcza,
- szacunek do pracy leśnika,
- emocjonalna więź z przyrodą,
- docenia rolę lasów w życiu ludzi i zwierząt.

Metody:

- podające: (rozmowa, dyskusja, opowiadanie)
- praktyczna: rozwiązywanie zadań na kartach pracy,
- poszukujące, problemowe: rozwiązywanie zadań, konkursów „burza mózgów”
- eksponujące (obserwacja, pokaz, prezentacja)

Formy pracy:

- praca grupowa.

Środki dydaktyczne:

- nasiona, gałązki i owoce drzew leśnych,
- Karty pracy,
- długopisy,
- aplikacja – Czyj to liść,
- nasiona i sadzonki drzew leśnych,
- miarka.

Miejsce zajęć:

- Szkółka

Czas zajęć:

- 85 minut.

2. Przebieg zajęć:

FAZA WPROWADZAJĄCA

Czas i miejsce: 15 minut – szkółka leśna

1. Powitanie i nawiązanie do tematu lekcji.

Leśnik/nauczyciel wita uczniów na szkółce leśnej. Wyjaśnia różnice między szkółkami klasycznymi – otwartymi lub podokapowymi czy kontenerowymi. Informuje skąd pochodzą nasiona do odnowień i zalesień. Tłumaczy co to są Gospodarcze Drzewostany Nasienne, Plantacje Nasienne, Plantacyjne Uprawy Nasienne, Drzewa Mateczne.

2. Podział na grupy

Zabawa integracyjna w tym podział na grupy – uczestnicy losują karteczki z hasłami (**załącznik 1**) – (ilość karteczek zależy od wielkości grupy): narzędzia leśne (10 karteczek), gatunki drzew i krzewów leśnych (10 karteczek), czynności z pracy leśnika (10 karteczek), rośliny zielne występujące w lasach (10 karteczek), Na tej podstawie – dzielenie na grupy. Każda grupa dostaje smyczki z odblaskami stąd drużyna – lisów, łosi, wiewiórek...

3. Przypomnienie podstawowych gatunków lasotwórczych

Leśnik/nauczyciel rozdaje każdej grupie małe drzewka głównych gatunków lasotwórczych oraz odpowiadające im gałązki pochodzące z dojrzałych drzew.

Demonstruje aplikacje – Czyj to liść w celu ewentualnej pomocy w rozpoznaniu gatunków drzew. Zadaniem każdej grupy jest rozpoznanie:

- jakich drzew są to sadzonki (każda właściwa odpowiedź – 1 punkt),
- znalezienia odpowiednika tej sadzonki w postaci gałązki dojrzałego drzewa (każda właściwa odpowiedź – 1 punkt),
- podanie jakiego rodzaju system korzeniowy posiadają dane sadzonki: otwarty czy zakryty (właściwa odpowiedź - 1 punkt).

FAZA REALIZACYJNA

Czas i miejsce: 60 minut – szkołka

1. Szkołka – miejsce rozwoju młodych drzewek

Leśnik/nauczyciel rozpoczyna z uczniami spacer po szkółce. Opowiada o pracach na szkółce leśnej.

2. Etykiety na sadzonki

Prowadzący zajęcia zatrzymując się na konkretnym polu siewnym tłumaczy jak interpretować zapisy na etykietach. Następnie każda grupa otrzymuje swoją etykietę i próbuje samodzielnie rozszyfrować informacje na niej zawarte (każda właściwa odpowiedź – 1 punkt). (**załącznik 2**).

3. A na początku było nasionko

Każda grupa otrzymuje zestaw różnych nasion. Zadaniem grupy jest odgadnięcie z jakiego gatunku pochodzą i podzielenie ich na grupy:

- ciężkonasienne,
- lekkonasienne.

Za każdą właściwą odpowiedź odnośnie nasionka – 1 punkt, poprawne przyporządkowanie wszystkich nasion do ciężko lub lekkonasiennych – 1 punkt (**załącznik 3**).

4. Od szyszki do sadzonki

Każda grupa w kopercie otrzymuje karteczki z nazwami czynności. Zadaniem każdej grupy jest wybrać czynności, które trzeba wykonać aby z szyszki uzyskać sadzonkę, a następnie należy ułożyć je we właściwej kolejności. (załącznik 4) .

FAZA PODSUMOWUJĄCA

Czas i miejsce: 10 minut – szkółka

1. Szkółka – przygotowanie młodych drzewek do życia w lesie

Na koniec w celu podsumowania zajęć nauczyciel/leśnik zadaje pytania dotyczące prac na szkółce leśnej. W celu określenia produkcyjności sadzonek na szkółce wybrane osoby liczą sadzonki w jednym rzędku dla wybranego pola siewnego. Kolejne osoby liczą ilość rzędków i w ten sposób można uzyskać ilość sadzonek na danym polu siewnym.

2. Zakończenie i pożegnanie uczniów

Autor: Aneta Sławińska